

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . K 28.—
za en mesec " 2:20
za Nemčijo celoletno : 29.—
za ostalo inozemstvo : 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . K 24.—
za en mesec " 2.—
V upravi prejemam mesecno " 1:70

Sobotna izdaja:

Za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno : 9.—
za ostalo inozemstvo : 12.—

SLOVENEC

KSS Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 9/III.
Rokopisi se ne vratajo; nefrankirana pisma se ne
— sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Srčne zveze se obnavljajo.

»Al' srce mi drugo ustvari,
al' počakaj, da to bit'
v prsih neha ...
Prej ni moč te pozabit«.

Po Prešernu.

Včeraj popoldne je obhajala v trgovski in obrtni zbornici slovensko-nemška zveza svojo srebrno poroko. Zastopniki nemške in liberalne stranke so jo obhajali na primerno slovesen način in si potrdili večno zvestobo: »Da srce zvesto kakor zdaj, ostalo bode vekomaj!«

Včeraj so bile v trgovski in obrtni zbornici volitve za člana in namestnika v državni železniški svet, ker nista bila Hribar in njegov namestnik Lenarčič potrjena. Lenarčič že naravnou ni mogel biti potrjen, ker je prišel med tem pod oblast boginje pravčnosti, Hribar pa najbrže zato ne, ker ima zadnje čase povsod smolo.

»Slovenski Narod«, ki ima to zaslužljivo nalogo na svetu, da išče koreninice vseh bolezni in kali vseh nesreč na svetu, in ki dosledno zmeroma na dnu vsega vedno klerikalce najde, je tudi topot pogruntal, da so Hribarjevega padca z železniškega stolca kriji — klerikalci. Ti da so namreč proti njemu intrigirali, ga razupili za veleizdajalca in panslavista in ga pri železniškem ministru zatožili.

Mi smo že takrat namignili, da se za Hribarjevim hrbotom nekaj snuje. Če ga niso hoteli za poslanca imeti, zakaj bi ga neki pošiljali v železniški svet. In tako so naredili ti črni bratje zaroto proti Hribarju. Volili so ga v železniški svet, že zaradi slovanstva kot takega voljo, ampak zraven so se domenili, da naj ga Nemci na skrivnem pihnejo. In zgodilo se je tako, kakor je bilo zgovorjeno. Nemci so izintrigirali Hribaria iz železniškega sveta zato, ker so se z liberalci domenili, da na njegovo mesto dobe nemškega kandidata! Da pa tudi klerikalci ne odidejo prazni iz te čedne in častivredne železniške nesreče, jim je po hvalevredni, starinavadi pritisnil »Slovenski Narod« pečat brezmejnega domovinskega izdajstva in effalstva, ki se jim utegneše na sodnji dan poznati na čelu v dolini Jozafat.

LISTEK.

Josip Vandot:

Razor.

Slika iz davnih dni.

(Dalje.)

Na čelu vsem se je bojeval brniški starešina Voičan. Njegova orjaška roka je sekala neutrudno sovraje. Široka vrzel se je delala pred njim. Kajti Obrom se je zdelo, da se bori tu neka nadnaravnava prikazen, in umikali so se mu in so ga poizkušali napasti od strani. A še predno so se zavedli, jih je posekal mlad Sloven, ki je stopal starešini ob strani in je vihtel v krepki desnici krvavo sekiro. Razljutilo je to Obre. Zaprašili so se z vsemi močmi na orjaka in so ga tako ločili od mladega Slovena. In starešina Volčan je stal sam, kroginkrog obkoljen od srditih sovragov.

Mladi Sloven — bil je Borut — je spoznal, da je starešina v nevarnosti. Videl je, kako le že težko odbija razkačene Obre, ki ga napadajo od vseh strani kot divje mačke. Kri mu je zastala od strahu, in zakričal je, da je prevpil ves divji hrup in šum: »Starešina! Oj, sveti Gospod!... Ze je velid, kako se jeagnilo nebroj sulic proti starešini, in tedaj ga je zapustila otrplost. Kakor ranjen lev se je zaprašil v

Tako je! In danes sedita na stolu v železniškem svetu dva moža: član Knez in namestnik Pammer. In ker bo gosp. Knez imel zmerom doma »opravke«, bo gosp. Pammer zastopal slavno slovensko kranjsko trg. in obrt. zbornico! Bomo kmalu tako kakor na Koroškem, kjer hodi Lutschovnik zastopat koroške Slovence na Dunaj.

Tako imenitno se je ta reč rešila! Liberalni somišljeniki s »ptičjo pametjo«, kakor bi reknel dr. Tavčar, ki je tak mojster v izbirjanju živalskih prispevov, bodo morda ta korak obsojali, ampak pravi slovenski liberalci že vedo, kaj delajo! Kar je ljubezni napoti, mora proč! Ljubezen vse odpusti in vse pozabi! In tako bo Ljubljana gnala svoje valove zopet v Savo, Pammer bo hodil na Dunaj v železniški svet zastopat interese slovenske dežele, uradniki jugoslovanske železniške organizacije bodo ostali zvesti kameradi narodno - napredne stranke, liberalna stranka bo ostala narodna in napredna! Klerikalcem pa ostane večna sramota v večnem narodnem ognju, placičilo izdajalcev, ker so ta »narodni škandal« povzročili!

Liberalni voditelji bodo pa stisnili mojstrom te poteze roko in jim rekli, ampak samo na ušesa: O, felix culpa! Narod bo pa renčal: na obcestne svetilke z narodnimi »klerikalnimi izdajalci!«

Sokolski dan v Ljubljani se je na vsak način začel s primerno slovansko overture!

Sloven stražar Italije.

Rim, 15. jun. 1914.

V današnji seji italijanske poslanske zbornice je zastopnik beneških Slovencev, poslanec Morpurgo interpeliral vlado v zadevi gospodarske in kulturne povzdigne beneških Slovencev. Govornik je povdarjal, da že dvajset let zastopa slovensko prebivalstvo Benečije, ki šteje 36.000 duš in ki živi v okrajih Sv. Peter, Čedad, Moža, Tarčent in Gemona. Potem je nadaljeval:

Zelim dokazati, kako velevažno narodno vprašanje je, da se toplo zavzemo za duševno življenje in da začnemo uspenejše gibanje za kulturno povzdigo prebivalstva ob državnimi mesti, ki je tudi vsled enakosti jezika izpostavljen zapeljevanjem, kate-

ra pa so bila doslej k sreči brezuspešna v očigled odkritosrčnega italijanskega čustvovanja tega ljudstva. Dogodki v Trstu, ki so nam še živo v spominu, potrjujejo ponovno potrebo in nujnost, da posvečamo posebno ne nezaupljivo, ampak budno pozornost ljudstvu, ki mora biti vedno živa straža narodnega čustvovanja. Pomislite, gospodje tovarisi, da prihajajo temu ljudstvu dnevno v njegovem domačem jeziku vesti, kako so Slovani na oni strani meje v bližnjem cesarstvu predmet privilegijani in pomislite, kakor se nad njimi dan za dnem vrši delo privlačnosti potom zelo razširjenega časopisa. Priznati moram — in dragu mi je to tukaj naglašati — da je vladala storila v 18 letih, odkar jaz to zahteval, nekaj za slovenske kraje Benečije, toda ne toliko, kolikor bi se smelo pričakovati. Česa potrebuje ona pokrajina, da izboljša svoje prometne zveze, da napreduje v živinoreji in poљedelstvu, v razvoju zadružnega življenja in na polju tehnične izobrazbe delavstva, sem že opetovan povdarjal in bom še ponavljal ob drugih prilikah. Sedaj želim od naučnega ministra, da poskrbi za izboljšanje žolstva.

Poslanec Morpurgo je dalje omenil besed Paskvala Vilarija o nevarnosti slovenske propagande. Povdarja, da treba širiti pouk in razširjati med Siovenci italijanske knjige in časopise ter zidati nova šolska poslopja. Deset polpoluoma slovenskih občin v ravnini in pet v gorah potrebuje nove šole in otroške vrtele. Ustanoviti je treba otroška zabavilišča kot pripravnice za šolo in ponavljajalne šole. Za siromašne učence treba določiti primerne gmotne podpore. Ustanoviti je treba ljudske knjižnice in v večjih krajih šole za odrasle. Da bo pouk v jeziku, ki ga otroci ne govore doma, uspešnejši, naj se ustanovi več razredov, učiteljem naj se določijo posebne nagrade in razpišijo ustanove.

Lepe sanje Tommasea — je nadaljeval poslanec Morpurgo — o zvezi slovanstva z italijansko kulturo so se ne-prijetno razpršile. Najnovejši dogodki, ki se vedno ponavljajo, kažejo najjasneje, da Slovani na oni strani meje nasprotujejo na vsak način našemu jeziku in naši narodnosti, da preganajo Italijane na oni strani Idrije, sklicajoč se na staro etnično sorodstvo in hoteč privabiti Slovence iz furlanskih

lik ogenj in so se zbrali k posvetu. Govoril je starešina Volčan in je hvalil hrabrost Slovenov, ki so tako junaško poplačali pasjeglavce. Velel je mladcem, naj si ulove obriske konje na planjavi in naj pohitijo za ubeglimi sovragi. Posebno pa je hvalil mladega Boruta. Nihče se ni obnašal danes tako hrabro kot tuji mladec, ki je stopil komaj iz otroških let. Vpričo vseh Slovenov ga je objel orjaški voj, pa ga je poljubil na čelo.

»Nikoli ti ne zabim, da si mi rešil danes življenje,« je dejal s tresočim glasom. »O, mladec, kdo ti je dal take moči? Katere Vile so ti stregle ob zibelki?«

Borut je stal pred starešino. Sveti plamen mu je padal naravnost na obraz, ki mu je bil ves rdeč od radosti. Iskrile so se mu oči, in prsi so se mu dvigale naglo. Videl je, kako so lovili mladi Sloveni obriske konje po plani in dirjali v brzem diru proti črnemu lesu. Polastila se ga je junaška želja, da bi tudi on skočil na jadrnega konja in pohitil za sovrage.

»Oj, hrabri starešina,« je izpregonil naglo, »pusti me, da pohitim za pasjeglavci. Odbrzel so vsi mladci za njimi — pusti se mene.«

Starešina ga je pogledal, pa mu je položil roko na vrčoče čelo. »Pojdi, juški mladec,« je odvrnil. »Nekoč, ko dorasteš, boš se velik junak in pevec bodo veli o tebi... Pojdi in nasiti se

Inserati:

Enostolpna petitrsta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat 15 "
za trikrat 13 "
za večkrat primeren popust.

Pornična oznanila, zahvale, osmrtnice itd.: enostolpna petitrsta po 21 vin.
Poslano: enostolpna petitrsta po 40 vin.
Izbaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. urici pop.

Redna letna priloga Vojni red

dolin v krog svojih dčlavnih in močnih politično verskih društv. Avstrija je vedno posebno dobrohotno zasledovala razmere v obmejnih krajih in beneška republika je v svoji državni modrosti čutila vso važnost prebivalstva na skrajnih mejah. (Zato je tudi beneška republika vedno negovala in gojila razmere priateljstva do beneških Slovencev, kakor to opisuje dr. Gruden v svoji zgodovini. Op. ured.) Za te naše stražarje vzhodnih vrat domovine zahtevam od gosp. ministra patmetno šolsko politiko.

Naučni minister Danco je zahvalil poslanca Morpurga, ker je s svojo interpelacijo povzročil v zbornici razpravo o tako visokem in patriotskem predmetu, kakor je oni o obrambi italijanstva v slovenskih krajih Benečije potom šole. Minister pošilja takoj pozdrav onemu patriotskemu prebivalstvu, ki se je vedno in v zlic nemalih težav oklepalo velike matere Italije. Prosvetno delo učitelja, pripravljalnice za šolo in ponavljajalne šole so sredstva, katerim mora država posvečati vso pozornost, da bo vedno bolj priklepala Italiji ono prebivalstvo. Vlada storila vse, da bo njen delo uspešno. Minister se nadaja, da bodo v najbližnji bodočnosti tudi boljše financijske razmere dopustile, da bo zamogel z obsežnimi sredstvi poskrbeti za vprašanje, ki mora biti na srcu vsem Italijanom.

Ta dogodek v rimskem montecitoriju je jasen dokaz, kako veliko važnost ima za Italijo slovenski rod. On straži njeno mejo na najobčutnejši točki. Kljub temu, da je italijanski Sloven lojalen državljan, vlada zanj zelo malo storii. Če se Italija zdaj spomni na svoje Slovence, kaže to resnost svetovnega položaja. Kar bo laška vlada storila za povzdrogo gospodarstva beneških Slovencev, more nas vse le zelo veseliti: s šolami pa bo hotela ljudstvo svedeti poitaljančevati.

Boj za Drač.

Položaj zopet poostren. — Kneginja z otroci na neki laški vojni ladji.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Rima, da dohajajo iz Drača vedno žalostnejša poročila. Italijanski admiral Griffari je odpodal ojačenja h kneževi palači, ker je knez Viljem po nekem albanskem častniku naprosil za ojačenja.

boja! — Samo to mi še povej, kako se zoveš in kdo je tvoj oče. Znan mi je tvoj obraz; a ne spomnim se zdaj, kje sem te videl.«

Borut je zagledal nedaleč iskrega konja, ki je brzel preko trupel. »Tega moram uloviti,« je pomisli. Na glas pa je odgovoril: »Borut sem. Moj oče se pa zove Radegost, katerega so pregnali Sloveni po nedolžnem iz domovine. Oj, bil je slaven starešina. Zdaj pa živi bedno življenje onkrat gore, kjer se dvigajo beli snežniki.«

Ostrmeli so Sloveni in so gledali drug druga. Borut pa je šinil naglo skozi nje in je tekel proti konju, ki je dirjal že blizu. Kakor strela se je zaprašil nanj. Zgrabil ga je za gosto grivo in mu je sedel na hrbet. Nato pa je zdirjal preko poljane proti gozdu. In kmalu je izginil v temi tam kraj črnega lesa...

Jesen je prišla v deželo. Leno se vlačile megle po dolini in zelenem gorovju. Ovanele so solnčne doline in širne planjave. Tuintam je pogledalo solnce izza umazanih megla in je pogledalo v otožni svet. A kakor da bi mu bilo hudo, da vidi umirajočo naravo, se je skrilo spet v megle. Močan, mrzel veter je pihal črez zemljo; rumeno listje je šelestelo in je padačo z glasnim šumom na mokro zemljo.

Vrhу zelenе gore je stal Borut. Močni veter mu je pihal naravnost v

Kneginja se je podala s svojimi otroci na neko italijansko vojno ladjo. Če bo tudi knez prisiljen, da se umakne na kako vojno ladjo, se sprejme italijanski predlog, da se Albanija zopet podredi upravi mednarodne kontrolne komisije, dokler velesile drugače ne odločijo.

Izdajalci v Draču.

Ko se je 15. t. m. zjutraj bil boj med vstaši in vlasti zvestimi četami, so v neki mohamedanski hiši nenadoma odpri okna. Ob vsakem oknu so stali mohamedanci s puškami, ki so streljali na nacionaliste in na prostovoljce. To izdajstvo je povzročilo veliko razburjanje, ker so se bali, da je to znamenje za splošno vstajo. Iz trdnjave so streljali na hišo iz topov, kroglo so zažgale hišo, ki je do tal pogorela. Ko so se med odmorom zbrali Malisori na nekem dvorišču, se je pričelo z mestne strani na nje streljati. 15. t. m. zvečer okoli 8. ure so nepričakovano pričeli grmeti topovi iz smeri proti Kavaji. Splošno so sodili, da je došel iz Valone Aziz paša, da spravi vstaše med dva ognja. Vstaši so najbrže tudi zapazili nevernost, ki jim grozi in so prenehali strelijeti. Malisori so to porabili, da so zopet prodrli do utrjenih jarkov. Nato je napočila noč in streljanje je ponehaval. Mislilo se je, da bo noč mirna, a kljub 16urnemu boju so obnovili vstaši ob pol 12. uri ponoči napad. Drli so divje kričeč z gričev proti mestu. Napač je utrujene branilce Drača iznenadil, a kljub temu so hitri v utrjene jarke. Vnel se je strašen boj s puškami, ki je bil kratek, a zelo vroč. Med bojem so bojišče razsvetljevali metalci svetlobe bojnih ladij. Okoli polnoči je postal zopet mirno. — Iz Leša so došla nova ojačanja. Vstaši stote komaj 600 m od Drača oddaljeni. Sodi se, da bodo še enkrat poizkusili mesto napasti, ker če mesta zdaj ne zavzamejo, ga sploh več ne dobe.

Vstaši se 16. t. mes. pred Dračem umaknili.

«Agenzia Stefani» poroča 16. t. m., ob 12. uri opoldne iz Drača: Ob 8. uri zjutraj so se vstaši na celi črti umaknili. Sodi se, da so se zato umaknili, ker se je pripeljalo v Drač 1500 Miriditov in ker je došlo poročilo, da prodira Prenk Bib Doda z drugim zborom po suhem proti Draču in je baje že Krojo zavzel. Dne 15. t. m. so cel dan pokale puške in gromelj topovi. Veliko rodbin v Draču je pobegnilo v konzulate. V Draču so zgrajene barikade. Ranjenih in ubitih je bilo veliko borilcev, tako vstašev kakor vladnih pristašev. Padel je tudi ogrski državljan Zsak. — Včeraj proti večeru se je smatralo, da se je poizkus vstašev, Drač zavzeti, izjavil. Vstaši, do 3000 mož, se umikajo proti severu in proti zapadu. Vladni pristaši so izgubili do 100 mož. 15. t. m. se je z Lloydovim parnikom pripeljalo 1400 Miriditov iz Meduve v Drač. Pripeljal se je v Drač angleški parnik »Gloucester«, ki mu poveljuje admiral Troubridge. Nemčija odpošlje v Drač malo križarico »Breslau«, tudi ruska vlada je sklenila, da odpošlje v Drač vojno ladjo.

Tirano zavzeli knezu zvesti Albanci.

Na Dunaj so došla poročila, da je Ahmed bej Mati, sovražnik Essad paše, s 1500 možmi zavzel Tirano, glavni sedež pristašev Essad paše. To je zato

obraz in se je igral z njegovimi dolgimi lasmi. A Borut se ni zmenil zato. Neprimično je streljal doli v dolino, kjer je razločno videl očetovo hišo sred戈ščave. Glej, tako mirno stoji tam doli; sreča se smeje krog nje, in beli snežniki stoje v ozadju kakor silni velikani, kakor stražniki mirne sreče. Oj, on pa ne sme tja doli, v mirno hišico ne sme, kjer živijo njegovi dragi, ki jih ljubi tako zelo njegovo srce! Oče, lastni oče ga je pognal od doma, ker se je odprlo njegovo srce svetim besedam edino pravega Boga. Po svetu morata vati kakor popotnik, ki nima doma, ki nima zlatega srca, ki bi ga ljubilo.

Borut je vzduhnil brdiko vrh gore, in njegove oči so strmele hrepeneče v dolino. O, oče, ko bi vedel ti, kako te ljubi tvoj pregnani sin in hrepeni po tebi! O, mati, da bi znala ti, kako hudo in brdiko je Borutu, ki nima doma, ki se ti ne sine bližati. O, da bi znala vidva, o, da bi znala!

In Borut se je vsedel na trda tla vrh gore in si je zakril obraz z rokami. Silno mu je bilo hrepeneće v duši — hrepeneće po domu, po starših. Tako blizu je njih, pa ne sme stopiti tja doli, da jih objame v srčni radosti po dolgi, doigih dnevih. V bolesti se mu je trgal srce, to srce, ki je hrepeleno po ljubezni.

(Dalje.)

važno, ker lahko pridejo vstaši pred Dračem med dva ognja.

Napadi vladnih pristašev.

Vladne čete so v Muzakiji prisilile vstaše, da so se moralni umakniti, a sledovati jih čez reke Semeni niso mogli, ker je bil brod poškodovan. Druga skupina je prekoračila reko in prodira ob severnem bregu reke Semeni, tretja skupina koraka proti Libovci. Vladni četam primanjkuje proviant in obvezne. Vladne čete so 15. t. m. napadle vstaše v okolici Liušne. Zdi se, da je bil napad uspešen.

Srbi o albanski vstaji.

Merodajni belgrajski krogi presojajo položaj v Albaniji zelo kritično. V interesu Albanije in evropskega miru je, da velesile hitro nastopijo. Naravno je, da so zelo interesirane sosedne balkanske države, da se albanske razmere konsolidirajo.

Trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko

je imela včeraj ob 5. uri popoldne svojo redno javno sejo v dvorani mestnega magistrata.

Predsednik Ivan Knez je konstatiiral sklepčnost in imenoval za overovatelja zapisnika svetnika Perdana in Ambrositscha.

Nato se je odobril zapisnik zadnje seje.

Predsednik Knez je naznanil, da je trgovinsko ministrstvo odobrilo v zadnji seji sklenjena določila glede regulacije plač in časovnega napredovanja zborničnih uradnikov. — Z ozirom na predlog svetnika Franchettija v zadnji seji, da naj se predsedstvo zbornice ohrne na merodajne faktorje, da se bodo dela pri prezidavi južnega kolodvora oddala domaćim obrtnikom, je zbornično predsedstvo poslalo tozadevne donekle železniškemu ministrstvu, glavnemu ravnateljstvu južne železnice, deželnemu glavarju dr. Šusteršiču, drž. poslancu dr. Ravnharju, kom. svetniku Povšetu in drž. poslancu vitezu Pogačniku. Deželni odbor je odgovoril, da je že sam uradno kakor tudi deželni glavar osebno posredoval pri železniškem ministrstvu, da bi se oddala dela pri prezidavi južnega kolodvora domaćim obrtnikom. Železniško ministrstvo se je tudi obrnilo na upravo južnih železnic, naj po možnosti upošteva pri oddaji del na južnem kolodvoru domaće obrtnike.

Nato je podal dr. Murnik tajniško poročilo.

Zbornični član g. Ivan Mejač je poročal o zborničnem računu za leto 1913. in o petih zborničnih zakladih za to leto.

Zbornični redni dohodki so znašali 118.640 K 25 h, redni stroški pa 69.680 K 69 h, presežka je torej pri rednem prometu 48.959 K 56 h; izredni stroški so znašali 7204 K 10 h in so se pokrili iz presežka pri rednem prometu.

Po proračunu je bila potrebščina določena na 83.262 K, pokritje na 88.310 kron; proračunjen je bil torej presežek 5048 K. Dejanski dohodki so proti proračunjenim dohodkom večji za 30.330 K 25 h. Dejanski stroški so proti proračunjenim stroškom manjši za 6377 K 21 h. Končni uspeh je proti proračunu ugodnejši za 36.707 K 21 h.

Po pokritju izrednih stroškov je od presežka pri rednem prometu v znesku 48.959 K 56 h preostalo še znesek 41.755 K 46 h. Prištevši denarno zalogo ob koncu leta 1912. v znesku 17.724 K 99 h je ob koncu leta 1913. preostalo denarja 59.480 K 36 h. Razven tega je bila zbornica v posesti hiše, katere vrednost se je določila na 121.770 K. Skupno premoženje zbornice je tedaj ob koncu leta 1913. znašalo 181.250 K 36 h, ki pa je bilo obremenjeno z dolgom pri c. kr. finančnem erarju za povračilo zborničnih doklad v znesku 868 K 41 h in z dolgov za hišo v ostanku 115.670 K 44 h, tako da je bilo zbornično premoženje ob koncu leta 1913. znašalo 64.711 K 51 vin.

Pokojninski zaklad zborničnih uslužencev je imel v letu 1913. dohodkov 8239 K 20 h, stroškov 620 K; presežek 7619 K 20 h se je pribil glavnici. Končno premoženje zaklada je znašalo 95.833 K 50 h. Ustanovni zaklad za onemogle obrtnike je imel v letu 1913. dohodkov 616 K 43 h, stroškov pa 600 K. Stanje zaklada ob koncu leta 1913. je znašalo 14.833 K 35 h. Zaklad za višjo trgovsko šolo se je pomnožil v letu 1913. za 3901 K 19 h in je znašalo njega premoženje s koncem leta 1913. 93.989 K 93 h. Zaklad za južnoaustrijsko razstavo v Ljubljani se je leta 1913. pomnožil za 2292 K 15 h; stanje ob koncu leta 1913. je znašalo 8576 K 55 h.

Zaklad za volitve, ki je bil ob koncu leta 1912. docela porabljen, je prejel za leto 1913. dotacijo v znesku 1000

kron. Ob koncu leta 1913. je znašalo njegovo premoženje z obrestni 1003 K 10 vin.

Predsedstvu se izreče absolutorij in sklene predložiti računski zaključek trgovskemu ministrstvu v odobrenju.

Dr. Murnik je poročal o izstopu zborničnih članov in o volitvi volilne komisije. Letos izstopijo: 1. I. Hribar (I. trg. kat.); 2. Knez Ivan (I. trg. kat.); 3. Ivan Mejač (II. trg. kat.); 4. Leopold Fürsager (III. trg. kat.); 5. Kamilo Pammer (I. obrt. kat.); 6. Josip Lenarčič, (II. obrt. kat.); 7. Ivan Kregar. 8. Jernej Ložar, 9. Josip Hafner, 10. Engelbert Franchetti (III. obrt. kat.); 11. dr. Edwin Ambrositsch, 12. Maks Samassa (IV. obrt. kat.).

V volilno komisijo za zbornične volitve so se izvolili: Mejač, Stare, Schrey, Pammer, Ogrin, Ložar, kot zapisnikar pa dr. Murnik.

Nadalje je poročal dr. Murnik, da železniško ministrstvo ni potrdilo izvolite zborničnega svetnika Iv. Hribarja kot člana in Jos. Lenarčiča kot namenstnika v državnemu železniškemu svetu. Železniško ministrstvo je naročilo, naj se izvolita dva druga člana zbornice.

Pri volitvah, ki so se na to vrstile, je bilo oddanih 17 glasov in sicer za I. Kneza in Kamila Pammerja 11 glasov, za Ložarja in Ogrina 6 glasov. Izvoljena sta bila torej zbornični predsednik Knez kot član in zbornični podpredsednik Nemec Kamilo Pammer kot namenstnik v državnemu železniškemu svetu.

Za razstavo vajenskih del se je nato dovolilo 120 K podpore. V odboru za razstavo je bil imenovan kot zastopnik zbornice E. Franchetti. — Za razstavo vajenskih del v Kočevju se je dovolilo 120 K. — Za obrtno razstavo v Radovljici se je dovolilo 200 K podpore ter sklenilo priporočati vlasti, naj tudi ona prispeva za to razstavo. — Deželni zvezzi gostilničarskih zadrug na Kranjskem se je dovolilo 200 K podpore. — Kranjskemu odseku zvezze avstrijskih faktorjev se je dovolilo 50 K podpore za obisk tiskarske razstave v Lipskem.

Dr. Windischer je poročal o informacijskem tečaju za zadružne funkcionarje v Ljubljani. Namen takega tečaja je, dati osebam, katere kot zadružni odborniki ali kot zadružni uradniki opravljajo zadružne posle ali vodijo zadružno poslovanje, priliko, da se pove in izobrazijo teoretično in praktično v zadružnem poslovanju ter si pride do potrebnega znanja onih zakonov, s katerimi imajo kot zadružni odborniki ali uradniki redno opraviti. Po poročilu zborničnega tajnika dr. Frana Windischera je zbornica sklenila, da priredi II. informacijski tečaj dne 16., 17. in 18. novembra 1914. Tečaj bo trajal tri dni ter bo obsegal 22 predavalnih ur. Predmeti so slednji: Poslovanje obrtnih zadrug, izbrana poglavja iz obrtnega reda, občna pridobnina, osbena dohodnina, akcija države in drugih faktorjev na polju obrtnega pospeševanja, izobrazba obrtnega naraščaja. Predvali bodo gg. vladni svetnik Subič, ravnatelj inž. Remec, finančni tajnik Martin Spindler, dr. Marn, zbornični svetnik Eng. Franchetti. Maksimalno število udeležnikov je določeno na 50. Vodstvo tečaja je poverjeno dr. Windischerju.

Kamilo Pammer je stavil nato slednji predlog: »Trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko smatra za izključeno, da bi se neznosna draginja žita in moke, tega najvažnejšega živila, mogla omiliti, dokler se bo pri uvozu žita pobirala sedanja visoka carina, ki, če sploh, čisto gotovo v tej višini ni uteviljena v potrebi poljedelstva, v višini, ki jo je narekoval enoestranski ozir na zahtevi velik agrarcev ob zanemarjanju koristi industrije, trgovine in obrti. Zategadelj se obrača trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko do c. kr. vladu, da se zavzame za to, da se v prihodnjih trgovinsko-političnih dobi ne naloži na žito nobene carine, vsaj pa ne v sedanji visokosti. Zlasti pa letos pridelane množine žita nikakor ne zadoščajo potrebam prebivalstva. Treba je uvoza iz drugih držav. Ob veliki višini uvozne carine so poskočile cene žita tako visoko, da treba in je upravičena izredna ukrepitev. Zbornica se zategadelj obrača do c. kr. vlade, da ob uporabi člena 8. zakona o carinski tarifi razveljavlja vsaj izdatno zniža žitne carine.« — Predlog je bil soglasno sprejet.

Nadalje se je sprejel predlog zborničnega svetnika Perdana, naj posreduje predsedstvo zbornice pri glavnem ravnateljstvu južne železnice glede spremembe voznega časa nekaterih brzovlakov. — Istočasno se je sprejel predlog zborničnega svetnika Franchettija, naj predsedstvo posreduje pri merodajnih faktorjih, da se v državnih kaznilnicah ne bodo izvrševala krojška dela, predvsem službene obleke za

železničarje, ker se s tem škoduje krojški obrti.

Zbornični svetnik Ogrin je predlagal, naj se c. kr. deželna vlada napiroči, da posreduje pri ministrstvu radi odredbe proti ustanovitvi deželne zadruge upravičenih tesarskih mojstrov na Kranjskem. Ista vlada se naproči, da čimpreje dovoli ustanovitev zadruge upravičenih zidarskih mojstrov na Kranjskem. — Predlog je bil soglasno sprejet.

Zbornični svetnik Zorc je predlagal, naj predsedstvo posreduje pri železniškem ministrstvu, da bi se dolenjski vlak št. 2217, ki odhaja iz Ljubljane ob 6. uri 30 minut zvečer, in vlak št. 2214, ki odhaja iz Novega mesta ob 8. uri 24 minut, ustavljal tudi v Radovljico. Predlog je bil sprejet soglasno, kakor tudi dodatni predlog g. Kregarja glede zboljšanja železniške zveze z Ribnico in Kočevjem.

Nato se je vršila tajna seja.

Pojasnilo o ustanovitvi nove utravljivčne 8 razredne ljudske šole v Tržiču na Gorenjskem.

Po hujščah se razširjajo v Tržiču in okolici vesti, katere so zmožne ugel občinskega zastopa in krajnega šolskega sveta spodbujati, dasiravno ta dva faktorja le to izvršljeta, kar je prejšnji občinski zastop in prejšnji krajni šolski svet pod predsedstvom gospoda Mallyja začel. Zato je dolžnost dati občinstvu podatke, kateri bodo dokazali, da so sedanji nasprotniki šole isti, kateri so zidanje novega šolskega poslopja sprožili in pravomočno storili in se prepriča mirno in trezno mislečemu prebivalstvu, da si na temelju teh podatkov, prav so sodbo napravi.

Možje kakor gospod dvorni svetnik pl. Kaltenegger, gospod c. kr. deželni sanitetni nadzornik dr. Bleiweis pl. Trstenški, gospod okr. glavar Schitnik, vsi brez izjeme so rešitvi šolskega vprašanja v Tržiču svojo posebno pozornost posvetiti, soglasno so obsoledi skrajno slabe raznire stare šole in so zagotovili, da bodo rešitev šolskega vprašanja pod vsakimi pogoji pospešljive. Pa ne le te merodajne osebe so

A tudi še potem, ko g. Mally ni bil več župan, ni šoli nasprotnega stališča zavzel in so se storili sklepi glede stavbe novega šolskega poslopja v sejah od 20. novembra in 11. decembra 1912, ter 6. in 12. septembra 1913, zoper katero ni nikdo oponiral. V seji od 26. novembra 1913 je šel g. Mally v svoji človekoljubnosti še celo tako daleč, da je kot drugi izmed največjih davkoplăčevalcev sam predlagal novo šolsko poslopje za 250.000 K, s tem pristavkom, da mora poslopje stati na zato sposobnem prostoru in ne na parceli gospoda ing. Polaka, katera za šolsko stavbo ni primerna. Pristavil je še, da ga bode to sicer bolj težilo, ampak ako se že kaj dela, naj se na pravem prostoru napravi.

Na to je občina stremila in se ji je vsled prijazne ugoditve tukajšnje predstavnice, po posebnem prizadevanju gospodov A. Gassnerja star. in Ed. Glanzmanna, katerim smo vso zahvalo dolžni, posrečilo, dobiti najbolj sposoben prostor, kateri je po izreku strokovnjakov naravnost idealen.

Da se nam je posrečilo tako ugodnost dosegči, je osupnilo nasprotnike, ki do zadnjega niso hoteli verjeti, da zamore biti to resnica, ko so se pa prepričali, da je res gola istina, se jim je vzbudila zavist in začela se je gonja in hujskanje zoper novo šolo.

Dela se z neresnicami in napravil se je neutemeljen protest, s katerim se bega ljudstvo, lovijo se podpisi zoper stavbo nove šole in še celo imena ubogih, ki vživajo od občine ubožno podporo, so na tem protestu dobro došla.

Tako hujskanje, katero izvira iz zavisti, ne bode rodilo zaželenjenega sada, sedanji občinski zastop uvidi, da je njegova dolžnost tudi za boljšo izobrazbo revnejših slojev več storiti in je vprašanje, ali je boljša krprija, katero jo je gospod Mally pred 20 leti puštil izvršiti — in je šola že premajhna, ko še niti plačana ni —, ali pa nova stavba, natančno pretehtal in prišel do spoznanja, da pride edino nova stavba v poštev, ki bode trajnim potrebščinam zadostovala.

Da obremenjenje prebivalcev ne bode veliko, za to bodo že gospodje sedanega občinskega zastopa skrbeli in naj služi za zgled stavba klavnice, katera ne bode prebivalcev Tržiča pravnič zadebla, temveč se bode sama izplačala ter bode potem občini vir novih dochodkov.

Kaj torej begati ljudstvo z praznimi strašili? Stavba šole bo, ako se letos prične, približno eno tretjino manj stala, kot je v protestu. Predstavnica se ne bode iz Tržiča preselila, kjer ji gre bolje kot le kdaj. Raznim nergačem pa bodi povedano, da je vodna moč še vedno najcenejša gonična sila in dokler imamo te v izobilju, se razpada obrti, ki se je vzliz slabim prometnim razmeram takoj dobro razvila, zdaj ko imamo žezeznico, ni se prav nič batí.

Spoloh pa dela sedanji občinski zastop za povzdigo blagostanja tržanov tudi s tem, da hiti popraviti, kar se je pri prejšnjem gospodarstvu zagrešilo. Skrbi se za oskrbovanje občinskih gozdov, ki so skrajno zanemarjeni, sade se sadike in tako je upati, da se pomnoži občinsko premoženje, ker gozdovi so zakladi, kateri bodo imeli vedno večjo vrednost.

Rusija je pripravljena.

V »Burzovni Gazeti« je ruski vojni minister Suhomlinov — kar je javna tajnost — napisal zelo senzacijonalen članek.

Suhomlinov izjavlja, da se Rusija noče vmešavati v notranje zadeve Francije, kjer so mnogi na delu, da strmoglavijo triletno vojaško službeno dobo, da pa ne more mirno gledati, če se moč Francije vsled tega oslabi.

Rusija je zvijala vsakoletni rekrutni kontingen od **450.000 na 580.000 mož**. Vsako leto se torej 130.000 mladinci več vnovčati. Tudi službeni doba se je za **6 mesecov zvišala**. Pozimi so torej **štirje kontingenti pod orožjem**, cesar ne zmore nobena druga država. $580.000 \times 4 = 2,320,000$; toliko mož je v zimi v cesarski suknji!

Nasproti temu ima Nemčija zdaj v mirnem času 880.000 mož, Avstrija 500.000, Italija 410.000.

Iz tega sledi, da mora Francija imeti 770.000 mož pod orožjem, ako naj bo kos trozvezi. Francozi morajo tudi pomisliti, da gradi Rusija strategične železnice na svoji zapadni meji. Francija more svoji nalogi biti le kos, če obdrži triletno vojaško službo.

Suhomlinov končuje: »Francija in Rusija nočeta vojske, toda Rusija je pripravljena in upa, da bo tudi Francija ob pravem času.«

Železničarsko gibanje v Italiji.

Zaradi stavkovnega gibanja med železničarji je okrožno ravnateljstvo državnih železnic Benetke naznanilo, da je za pet dni ustavljen vsak blagovni promet na železniških progah, spadajočih pod železniško ravnateljstvo Bolonja in da tudi beneške postaje ne sprejemajo nobenega blaga, določenega v te kraje.

Železničarska stavka v Bolonji traja dalje. Zvečer so železničarji sklenili kljub sklepom glavne zvezne vztrajati še nadalje v stavki. Vlada je poslala več sto železničarjev iz južnih provinc na bolonske postaje, da za silo opravljam železniško službo. Vse stavkuječe železničarje je ravnateljstvo izročilo sodišču, da proti njim kazensko postope. Stavka se širi po vseh severnih mestih in nekateri pričakujejo, da zadobi ta stavka večje in resnejše dimenzije, kakor pa stavke prejšnjih let.

Stavkovno gibanje med železničarji in Milanu čim bolj narašča. Stavke so izbruhnile v Parmi, Mantovi, Ferrari, Rimini in dalje tudi v Jakinu.

Železničarji v Ferrari nadaljujejo stavko. Kljub sindikatovemu sklepu, da se preneha s stavko, ni nihče prišel na delo. Včeraj zvečer so neznanici začeli na ferrarskem kolodvoru tri tovorne vagone, polne blaga. Ogenj se je po bliskovito širil. Bila je velika nevarnost, da bi bil pogoren ves vlak. Požarni brambi se je posrečilo, druge vagone odpriči in jih izolirati. Storjeno škodo cenijo na 25.000 lir. Vojaki spremljajo v močnih oddelkih vse vlake, ki vozijo po progah Milan, Bolonja itd.

Stolni kanonik Tomaž Kajdiž umrl.

Danes okoli 9. ure dopoldne je umrl po daljši bolezni stolni kanonik preč. gospod Tomaž Kajdiž. Pred škofijo št. 9. v visoki starosti. Rojen je bil 21. decembra leta 1834 v Breznici na Gorenjskem. V mašniku je bil posvečen dne 25. julija leta 1858. ter je deloval kot kaplan v Velikih Laščah in na Dobrovi pri Ljubljani. Leta 1870 je postal župnik v Vodicah in leta 1888 dekan v Moravčah. Kot dekan je bil tudi izvoljen za deželnega poslanca proti Kersniku. Zmagal proti Kersniku, ki je bil zelo priljubljen v okraju, je bila edino le z njim mogoča. Leta 1898. je postal stolni kanonik v Ljubljani. Kot kanonik je bil tudi revizor cerkvenih računov in arhidiakon osrednje arhidiakonije. Bil je tudi predsednik »Apostolstva sv. Cirila in Metoda«. Pogreb se vrši v petek ob pol 4. uri popoldne. Bodi ohranjen blagemu in zaslужnemu možu blag spomin!

Dnevne novice.

+ Leonova družba. Občni zbor L. D. se bo vršil prihodnji teden v sredo dne 24. junija ob tri četrta na 5. uro popoldne.

+ Shod »Kmečke zvezke« pri Sv. Gregoriju se je vršil v nedeljo popoldne. Navzoči volivci iz domače fare. Poročala sta poslanca Jaklič in Škulj. Razna vprašanja in razgovori potem so shod zelo poživili. Sprejela se je z velikim odobravanjem zaupnica vsem našim poslancem.

+ Verski moment v zunanjosti politiki. Ruski car je na sestanku v Konstanca 14. t. m. v svoji napitnici na kralja Karola naglašal pravoslavno krščanstvo, ki spaja ruski in rumunski narod. »Neue Freie Presse« se je zelo vprašalo, da je car tako žive in globoke vere, dasi žal zmotne. Zakaj pa Avstrija versko kulturni moment v svoji politiki tako zanemari? Ali misljijo naši diplomati, da so naši naši države zadostili, če malisorske otroke podpirajo? Dobrota je sirota. Krščanski nalogi slavnega habsburškega cesarstva bi zadostili naši državnik, če bi v Avstriji sami po načelu krščanske pravilnosti vse narode vla-

dali, če bi tako reprezentirali na zunaj visoko kulturno krščansko državo in tako orient nase pritegnili. Če pa mi tega nismo zmožni, se pač ne smemo hudovali nad carjem, ako ta nalogu Rusije boljše razume kot naša država svojo!

+ Posredovalni uradi in liberalci. Posredovalni občinski uradi po večini prav dobro poslujejo. Na stotine in stotine pravd se je lepo mirnim potom poravnalo brez stroškov, in ljudstvo si je prihranilo na tisoče in tisoče kron premoženja! Ni ga pametnega človeka v deželi, ki bi ne odobraval te naprave, ki je ublažila pravdarske strasti in ljudem veliko narodnega premoženja prihranila! »Slovenski Narod« pa piše sledeče: »Pri posredovalnih uradih na kmetih so se že zgodile take krivice nasilnosti in goljufije, da smrdi do neba. Ljudstvu se je naredila že velikanska denarna škoda in jeza na klerikalne nasilnike pri teh posredovalnih uradih je splošna. Na ta način liberalna stranka zastopa koristi kmeta, kateremu se štuli pri vseh volitvah pod masko »neodvisne stranke«. To bi kupili kmečki volilci gada v žalju s to posarbanu neodvisnostjo.

+ Cerkvene vesti. Letos bodo brali novo sv. mašo slediči gospodje novomašniki: 1. Rupnik Frančišek iz Črnegra. Vrha nad Idrijo. — 2. Stanonik Maksimiljan s Tračem. — 3. Sušnik Frančišek iz Šmartna pri Litiji. 4. Zalokar Anton iz Mengša. — 5. Anžič Anton iz Sostrega. — 6. Dežela Janez iz Ledin. — 7. Platiča Janez iz Škofje Loka. — 8. Prebil Ferdinand iz Moravč. — 9. Sadar Janez iz Javorja pri Litiji. — 10. Stupica Jožef iz Sodažice. — 11. Vavpetič Frančišek iz Kamnika. — 12. Vindišar Janez iz Šmartna pri Kranju. Subdijakonat bodo prejeli dne 12. julija, dijakonat 14. julija in presbiterijat dne 16. julija. — Premesčen je bil gospod kaplan Leopold Erzin iz Št. Ruperta v Trebnje; gospod Jakob Siraj iz Kranjske gore k D. M. v Polju.

+ Südmarka Ima novega načelnika. Kakor nemški listi poročajo, se je namesto poslanca Wastiana izvolil poslanec Dobernig za načelnika Südmarke.

+ Promocija. C. kr. konceptni praktikant Fran Kržan promovira 19. junija ob četrtni na 1. popoldne v slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča za doktorja prava.

+ Tržiče na Dolenjskem. Dne 15. t. m. je Slovenska Ljudska Stranka prvič samostojno naskočila liberalno občinsko trdnjavico. Napad se je povoljno obnesel. Prvi fort, prvi razred, je prešel v roke Ljudske Stranke. V tretjem razredu je prodrl eden naših mož. Domači volilci so dali večino naši stranki v vseh razredih. Nasprotnik je zmagal le še s pomočjo tujev-liberalcev, ki so pridržili iz Mokronoga in Št. Janža. In teh je bilo veliko. Se en napad, pa bo v Tržiču liberalizmu odklenkalo za vselej.

+ Za župana v Višnji gori je izvoljen g. Janko Zupančič, ki je bil že doslej župan. Za svetovalce so izvoljeni: Ivan Koricki, mizar, Višnja gora; Josip Nadrah, usnjari, Višnja gora; Josip Škufer, posestnik, Višnja gora; Anton Zavodnik, trgovec, Višnja gora. Vsi so odločni somišljeniki S. L. S. Na Dunaju se je ustrelil 13. t. m. 43 let stari Herman Ravenegg, zadnji tukaj bivajoči sin bivšega graščaka v Podsmreki, Emila Ravenegga (baron Rotschütz) pri Višnji gori.

+ Dom na Vršču bo stalno oskrbovan letošnjo sezono od 21. rožnika naprej. Preskrbljen bo bogato z vsem potrebnim. Pot je brez snega, pripravna zlasti za prvo turo v letu, netežavna tudi za turiste. Priporočljiv izlet k izviru Soče ali čez Vršč v Trento in Bovec. Dostopna je tudi Mojstrovka in Prisojnikovo okno.

+ Vič. Danes ob 8. uri zvečer bo v Društvenem domu predavanje o 500letnici ustoličenja slovenskih vojvod na Koroškem. Ker se bomo pri tej priliki dogovorili glede udeležitve 5. julija v Ljubljani ob prihodu Korošcev in ker se prihodnjo nedeljo mnogi društveniki vdeleže lepega izleta h. Gospo Sveti in bodo z lastnimi očmi gledali zgodovinski stol, kjer se je ustoličenje vršilo, ste društveniki in somišljeniki uljudno vabljeni k obilni udeležbi.

+ Ljudsko šolstvo. Na mesto obolele učiteljice Gizele Tavčar je imenovana za suplentnijo v Domžalah bivša suplentninja v Jaršah Katarina Košča. Na mesto obolele učiteljice Pavle Vilhar je imenovana za suplentnijo v Kalu bivša prov. učiteljica Viktorija Zagorjan v Gabrijah.

+ Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje je priznalo deželno predsedstvo rudarju Petru Lapajnetu v Idriji.

+ Nadškof zagrebški dr. Ante Bauer se še ne nahaja na Bledu, kakor so listi pomotoma poročali. Tudi pl. Gustav Pongratz se ni došel.

+ K polomu hranilnice v Karlovcu. — Nekaj o naši Glavni posojilnici. Pri konferenci, na kateri se je razpravljalo vprašanje glede poloma hranilnice v Karlovcu in ki so se je udeležili razni zainteresovani faktorji, je naglašal višji državni pravnik dr. Lucarič, da je uvedeno kazensko postopanje proti vsem odgovornim faktorjem in da se morajo ukreniti najostrejše odredbe, da se z imovino Turka in Vranyczany in drugih članov odbora nadomesti primanjkljaj 2 in pol milijona kron. Tako bi vlagatelji ne izgubili ničesar. Prav bi bilo, da bi sedaj tudi Kreditna in druga ljubljanska Glavna posojilnica nastopila proti nekaterim bogatašem, o katerih se ve, da so denar skrili ali svoje premoženje na drug način hoteli rešiti. Mnogo je v tem oziru še nepojasnjeno. Kreditna zadružna naj bi terjala po izpodbojnem zakonu in na pravila primerne ovadbe. Pred vsem se naj ščiti večino, ne posameznike!

+ Baron Vranyczany izginil? Hrvatski listi poročajo, da je član ravnateljstva propadle karlovske hranilnice baron Ljudevit Vranyczany, proti katemu naj bi se v kratkem začelo postavno postopanje radi soodgovnosti pri propadu hranilnice, neznano kam odpotoval s svojega posestva Orlavljico. Tudi domači ne vedo, kje se nahaja. Proti pobeglemu baronu izdajo tiralico.

+ H Grossovi aferi v Zagrebu. Preiskava je zaključena in bo državni pravnik še tekom tega tedna dvignil obtožbo proti Grossu. Končna razprava bo v najkrajšem času razpisana in se bo vršila tajno. Dotično dekle, kateri je Gross svojčas storil silo, so našli v Slavoniji ter je Grossov zločin s prisego potrdila.

+ Umrl je v ljubljanski deželni bolnici dež. okrožni živinozdravnik v Mokronugu L. Simenthal, star 53 let.

+ Tajnostna smrt neznanke. Na vrtu g. barona Lazarini v Vallburgi pri Smledniku je našel dne 5. junija tamoznji služabnik gosposko oblečeno mlado damo, ki je tičala v grmovju in skoraj umirala. Po močem bljuvanju soditi, je morala imeti težko želodčeno bolezen. Govorila je hrvatsko in večkrat vzdihnila: »Mora me živeti. Nahajala se je več dni pri gradu. Kaj jo je pripeljalo tja, je zagonetno. Občinski sluga jo je s težavo spravil na gostilno g. Janeza Hočevar, odkoder so jo prepeljali v deželno bolnišnico. Čez teden dni je v bolnici umrla.

+ Poizkusna vožnja nove avtoproge Kranj—Železna Kapla se ne vrši 18. t. m., ampak 22. t. m.

+ Država je dolžna plačati svojim uradnikom čezure. Pred trgovskim kot okrajnim sodiščem na Dunaju se je vršila dne 13. t. m. razprava o tožbi 24 uradnikov proti državi. V nekem uradu severne železnice so uradniki opravljali delo, ki je niso mogli izvršiti v uradnih urah, v čezurah, za kar so dobivali za gotovo množino dela 17 v, tako da je prišlo na eno čezuro 72 vinarjev. Leta 1913. je uradni načelnik sam dolocil, da je to povračilo za čezurno delo nezadostno in je zvišal akordno ceno na 20 vin. Leta 1913. se jim je plača za čezure tudi izplačala, l. 1914 se jim je naenkrat znižala na 16 vin. Zaradi tega je 24 uradnikov ravnateljstva severne železnice vložilo tožbo proti državi zaradi plačila difference 24 vinarjev, torej skupno za 24 uradnikov 684 kron. Napravljeno za uradnikov je oporekal zastopnik ravnateljstva severne železnice, tore

je pa moralno omagal in prišel zgodaj na kriva pota.

Razpisani c. kr. poštni uradi. V področju c. kr. poštnega in brzjavnega ravnateljstva v Trstu so razpisani naslednji poštni uradi: Poštarsko mesto pri Sv. Ivanu pri Trstu (I/3). Prošnje je vložiti v teku treh tednov. — Poštarsko mesto v Bujah (I/4). Prošnje je vložiti v teku treh tednov. — Poštarsko mesto v Buzetu (I/4). Prošnje je vložiti v teku treh tednov. — Poštarsko mesto v Slapu ob Idriji (II/2). Prošnje je vložiti v teku dveh tednov. — Mesto poštnega ekspedienta v Suhorju (III/3). Pavšal za slugo znaša 399 K. Prošnje je vložiti v teku treh tednov.

Zastrupljenja s pokvarjeno slanino. Dne 23. m. m. je 7 gozdnih delavcev v gozdu pri Tisovcu obdelovalo fižol, ki je bil zabeljen s slanino, ki so jo delavci kupili pri trgovcu Politzerju v Starem Petrovem selu in ki je bila že vsa zelen. Vseh sedem delavcev je težko obolelo na zastrupljenju ter so jih prepeljali v bolnišnico v Novo Gradiško, kjer jih je dvoje že umrlo.

Izpred sodišča.

Vipavski Lekan obsojen. Dne 12. t. m. se je zagovarjal pred sodiščem v Vipavi znani liberalni agitator izza zadnjih dopolnilnih državnozborskih volitev jurist Ivan Lekan. Kot jurist je bil mnenja, da je pri agitaciji dopustno tudi psovati s »sleparji«. Tako je dne 19. aprila t. l. brez vsake napovedi pri politični oblasti improviziral politični shod na vipavskem glavnem trgu in tam zbranim ljudem govoril, kako bodo še vse vipavske klerikalne zadruge »k vrugu«, češ, da so zraven sami »sleparji«, ki bodo vse »zapravili«. Govoril je tudi, da so duhovniki sami »sleparji«, in podobne ljubeznivosti. Zaradi teh besed pa so ga prijeli člani načelstva Mlekarske zadruge v Št. Vidu, Hranilnice in posojilnice v Vipavi in Kmetijskega društva v Vipavi in razen tega tudi še g. dekan Larenčič zaradi očitka, da so vsi duhovni »sleparji«, in kljub trdovratnemu tajenju je sodišče v Vipavi Lekana obsodilo na 70 kron denarne globe ali pa sedem dni zapora. — Ob isti priliki je zatrjeval Lekan zbranemu ljudstvu, da je bil pokojni dekan Matija Erjavec »slepar« in da je 25 kmetrov »ognal na boben«, in še druge podobne stvari. Zaradi tega so vložili sorodniki pokojnega dekana Erjavca proti Lekanu v varstvo dobrega imena pokojnega dekana zasebno tožbo. Ker je izprevidel, da mu bo šla pri sodišču trda, in da obdolžitev, ki jih je celo večkrat ponavljala, ne bo mogel utajiti, se je poravnal s sorodniki na ta način, da je plačal 200 kron za katoliško slovensko izobraževalno društvo v Vipavi, 30 kron za »Slovensko Stražo« v Ljubljani, vse stroške in svoje obdolžitve dvakrat pred župno cerkvijo v Vipavi preklical. — To objavljamo zaradi tega, da bodo vedeli tisti Vipavci, ki so pri zadnjih državnozborskih volitvah verjeti besedam tega agitatorja in mu šli na limanice, mislec, kako modra glavica je jurist Lekan.

Obsojeno liberalno obrekovanje. Dne 15. t. m. se je vršila pri sodišču v Ilirske Bistrici razprava o zasebni obtožbi gosp. kaplana Žganjara proti Francetu Jaksetiču, gostilničarju v Trebčanah. V času dopolnilnih državnozborskih volitev se je namreč raznesla govorica med trnovskimi in bistrškimi liberalci, da je gosp. kaplan Žganjar imel opraviti s Jaksetičevim hčerjo. Ta govorica je zašla tudi v liberalne časopise, ki so zagrabili kakor lačen pes za to mastno kost in jo glodali in prežvekovali. »Slovenski Narod« in »Slovenski Dom« sta napisala: »Sedaj, ko se bližajo na Notranjskem državnozborske dopolnilne volitve, letajo kaplani cele dneve in noči, kakor stekli psi okoli volilcev ter besno agitirajo. — Pa menda ni nikjer tako faničnih kaplanov, kakor jih imamo v Trnovem. Imenujeta se: Dolenc in Žganjar. Ta dva hudobna ptička najbrž nista s svojim samskim stanom nič kaj zadovoljna, ker si iščeta tudi takih zabav, ki so duhovnikom pod smrtnim grehom nastrožje prepovedane. — Tako n. pr. se je kaplan Žganjar na svoji podli agitacijski turneji po Jablanški občini ustavil tudi v neki hiši, kjer imajo brhko 18letno hčerkijo. Ker je dekle kaplanetu zelo ugajal, je porabil momentano odsotnost njenih staršev v to, da je začel dekle kakor besen poljubljati, stiskati k sebi, prijemati za prsa itd. A nenadoma je vstopil dekletov oče v sobo in kaplan je stal pred njim kakor politcucek. Nesramnež jih je take slišal od očeta, da jih bo pomnil vse svoje življenje. — Gospodu kaplanu se je posrečilo izslediti vir, odkod je ta govorica prišla. Dne 15. t. m. pa se je Jaksetič, ki je to stvar raznesel v svet in o tem pripovedoval na liberalnem shodu zaupnikov v Jablanici, zagovarjal tako, da je odkrito priznal, da se je gosp. kaplanu lagal, da ni na celi stvari niti pičice resnice ter skesano prošil gosp. kaplana odpuščanja in takoj izjavil, da je pripravljen izpolniti tudi vse pogoje, ki bi mu jih gosp. kaplan stavil, samo da mu odpusti. In res se je zavezal

Jaksetič plačati gosp. kaplanu vse stroške, ki niso ravno majhni, ravno tako pričnine in poleg tega še 50 krov za »Slovensko Stražo« v Ljubljani in 50 krov za telovadni odsek »Orel« v Trnovem. V povravnih je izrecno dovolil gosp. kaplanu, da sme objaviti poravnavo, kakor in kjer hoče. Iz tega se razvidi, s kakimi podlimi sredstvi delajo liberalni agitatorji pri volitvah proti pristašem S. L. S.

OBČINSKE VOLITVE V RIMU.

Pri občinskih volitvah je zmagala nacionalistično - katoliška koalicija s svojo kandidatno listo. Kandidati te stranke so dobili nad 30.000 glasov, dokim so ostali kandidati demokratičnega bloka s 26.000 glasovi v manjšini. Med kandidati prve skupine je izvoljen tudi knez Colonna. Od bloka je bil izvoljen prof. Tonelli, rektor rimske univerze. Po dosedaj znanih rezultatih ni bil izvoljen bivši rimske župan Nathan, ki pripada framazonki loži.

Štajerske novice.

Š Šulferajska veselica v Račah pri Mariboru. V nedeljo, dne 14. junija, je bila veselica v korist nemškemu šulferajnu. Slavnost je bila v obči slabo obiskana. Pač pa so se je korporativno udeležili c. kr. o ficerji in podčastniki kakor tudi moštvo račke žrebčarne. Mirno in celo s pritrjevanjem so poslušali kujskajoči govor nekega vsemenskega hujšaka, ki je posebno naglašal, da je šulferajn najboljša predstraža onega nemšta, ki hoče sezidati most do Adrije. A naši c. kr. vojaki so mirno poslušali, drugi so pa celo klicali: »Heil! Heil! — Smelo trdim, da je ravno c. kr. žrebčarna najboljša moč šulferajnske agitacije.

Š Gonja proti dr. Verstovšku. Ker se je dr. Verstovšek zavzel pri poljedelskem ministru za one kmete, ki bi še morali plačati nad 50.000 K šoštanjski posojilnici, katera je po krividi liberalcev propagada, so zagnali liberalci po slovenskem in nemškem (!) časopisu velikanski krik ter na pobalinski način napadali dr. Verstovška. Uprizorila se je pravcata komedija. V Celju so fabririali za liberalne in nemške časnike dopise iz različnih krajev, da bi se tako za neveše ljudi predočilo nekako razburjenje po Slovenskem. Toda nobena mačka se ni razburila nad dr. Verstovškom, temveč razburjenje je med kmeti samo nad liberalci, ki hočejo vsak krok preprečiti, ki bi naj bil na korist kmetom. In prav je, da kmetje s svojim razburjenjem ščitijo slovenske poslance pred liberalnimi napadi. Dr. Verstovšek je opisan ministru, kako so v Šoštanju kmete ogoljufali in oskubili in zahteval, da se oni denar, ki je še potreben za ozdravljenje izmogzane posojilnice, plača na ta ali oni način iz žepov onih liberalcev, ki so polom zakrivili. In sedaj kričijo liberalni žepi ter bljuvajo na dr. Verstovška, ker jih je prijet tam, kjer se steka sad vsega njihovega »delo za narod«. Kmetje še pre malo poznajo liberalne »rodoljube«, toda v tem slučaju se lahko učijo. Dr. Verstovšek pa zaslubi v resnici priznanje vseh poštenih slovenskih kmetov!

Š Zveza južnoštajerskih obrtnih drugov se je, kakor je razvideti iz ljutomerskega shoda, podala brezpogojno pod varstvo dr. Kukovca. Izrekla mu je popolno zaupanje, ker je v dejelnem zboru nastopil proti obrtnim olajšavam, ki bi naj bile kmetu v korist. Sedaj delajo ti protikmečki zvezarji na to, da bi oblasti olajšave onemogočile ali pa tako otežkočile, da bi kmet ne imel nič od njih. Liberalna ljubezen do kmeta! Liberalni shodarji so brzjavno pozdravili tudi dr. Plojš, kot svojega starega prijatelja in zaščitnika. Predsednik zborovanja je bil ob koncu tako zmešan, da se je predrnzl trditi, češ, dr. Verstovšek si ni upal priti med obrtnike. Seveda, laškega Zupanca in ljutomerskega Horvata se je bal! Liberalni obrtniki naj bodo veseli; da dr. Verstovška ni bilo na shod, kajti sicer bi se skril njih zaščitnik dr. Kušovec v kak kotiček ter bi ne upal ziniti.

Š Nemškatarska oholost. »Marburgerca« poroča: »Brezno ob Dravi. Odklonjeni slovenski knezoškof. Občinski zastop občine Brezno ob Dravi je v seji dne 14. junija enoglasno sklenil, da se ponudba župnega urada, da bi se novi most v Breznom blagoslovil po knezoškofu lavantinskem, odkloni. To je že višek protestantovske oholosti. Pričakovati je sedaj, da bodo brezniški vsemenci vsled vpliva Harenberžanov dali svoj most blagosloviti po pastorju Mahnertu.

Š Ljutomer. Naš ljutomerski poročevalci nam piše, da mariborski slikar g. Franjo Horvat ni identičen z Janko Horvatom, kateri je na ljutomerskem obrtnem shodu imenoval naše poslance »figovce«. G. Franjo Horvat, slikar v Mariboru se niti ni udeležil shoda v Ljutomeru in je naš pristaš.

Š Celjska bolniška blagajna Inštajerc. Nedavno sem imel opravek v celjski okrajni bolniški blagajni. Tam sem opazil na mizi cel ovoj ptujskega »Inštajerca«. Izvedel sem pozneje, da se deli slovenskim delavcem, ki prihajajo v pisarno. Vprašamo nadzorovalno oblast (c. kr. okrajno glavarstvo), ali se sme denar iz bolniške blagajne uporabljati za nemškatarsko agitacijo? Pod kako rubriko se vpiše izdatek za »Inštajerca«? Ali mogoče pod točko »za bolniško podporo«? Vrag bi bil, če nima tukaj nadzorovalna oblast toliko moči, da prepreči to postopanje faktorjev bolniške blagajne!

Š Skrajno slabo vreme imamo sedaj na Spod. Štajerskem. Dan za dnevom dež, nalivi, burja, toča, povodenj itd. Škoda na polju, travnikih in vinogradih je že dosedaj ogromna. Žito gnije, okopavine so v travi in plevelu, nobena rastlina ne gre naprej, travniki so posebno v nižavah blatni, pokošeno seno gnije, vinograde muči močna peronospora, trs je v rasti in glede razvitja grozdja za štirinajst dni zadaj, pota in klanci so taki, da ni moč voziti s težkimi vozovi. Kmet je obupan. Kje naj išče dohodkov, da zamore v obliki davkov zadostiti vijaku, ki mu ga nastavljajo davčni nadzorniki, posebno z osebno dohodnino? Če se ta teden vreme ne zboljša, je kriza na kmetih neizogibna.

Š Oddaja lova. V obmejnih občinah Ceršak in Slatinski dol (mariborski okraj) se bo oddal lov za dobo od 30. junija 1914 do 30. junija 1920. Lov se bo licitiral dne 24. junija ob 11. uri dopoldne na okrajnem glavarstvu v Mariboru. Oba lova sta izredno bogata divačina. Posebno se priporoča slovenskim lovskim družbam, da se zanimajo za lov v Ceršaku ob Muri (župnija Št. Ilij). Tam je posebno mnogo fazanov. Če dobijo lov Nemci v last, to tudi zelo slabo vpliva na domače prebivalstvo, ko vidi, da prihaja na lov samo nemško navdahnjena gospoda.

Š Bratu odtrgal uho. Brata Anton in Karel Polajnar v Hočah pri Mariboru sta se nekaj sprla in stepla. V pretepu je Anton udaril Karla s ključem po glavi tako hudo, da mu je uho odtrgal.

Š Zaprli so v Slovenski Bistrici nekoga Jurija Cesar, ki je izvršil vse polnotativ.

Š Ubil se je v Spodnji Rečici pri Laškem trgu posestnik Martin Zupan. Padel je v neko jamo tako nesrečno, da si je zlomil hrbitenico in je bil na mestu mrtev.

Š Zdraviliško bišo nemško - avstrijskega društva za železniške uradnike so otvorili preteklo nedeljo v Rogoški Slatini. Otvoritev se je baje udeležilo več odličnih mož.

Š Po nedolžnem obsojeni. Z ozirom na našo notico začetkom maja o »nepošteni služkinji« Mici Kačur iz Sv. Krištofa, da je baje ukradla svoji gospodinji Olgi Bergmanovi v Žalcu dragocen prstan, nam njen zastopnik naznana, da je bila preiskava Vr VIII 287/14 proti njej od okrožnega sodišča v Celju kmalu ustavljena, ker se je izkazala njen popolna nedolžnost.

Š Poskušen samoumor. V Mariboru se je te dni poskusil ustreliti četovodja Šupan pri 12. stotnji 7. infanterijskega polka. Težko ranjenega so spravili v vojaško bolnišnico. Vzrok poskušenega samoumora ni znani.

Š Novice iz Ptuja in okolice. Proti slovenskemu železniškemu uradništvu na ptujskem kolodvoru se je moral včeraj začetkom maja o »nepošteni služkinji« Mici Kačur iz Sv. Krištofa, da je baje ukradla svoji gospodinji Olgi Bergmanovi v Žalcu dragocen prstan, nam njen zastopnik naznana, da je bila preiskava Vr VIII 287/14 proti njej od okrožnega sodišča v Celju kmalu ustavljena, ker se je izkazala njen popolna nedolžnost.

Š Poskušen samoumor. V Mariboru se je te dni poskusil ustreliti četovodja Šupan pri 12. stotnji 7. infanterijskega polka. Težko ranjenega so spravili v vojaško bolnišnico. Vzrok poskušenega samoumora ni znani.

Š Novice iz Ptuja in okolice. Proti slovenskemu železniškemu uradništvu na ptujskem kolodvoru se je moral včeraj začetkom maja o »nepošteni služkinji« Mici Kačur iz Sv. Krištofa, da je baje ukradla svoji gospodinji Olgi Bergmanovi v Žalcu dragocen prstan, nam njen zastopnik naznana, da je bila preiskava Vr VIII 287/14 proti njej od okrožnega sodišča v Celju kmalu ustavljena, ker se je izkazala njen popolna nedolžnost.

ficit plačali gotovo zopet davkopalčevalci. To je bilo jadikovanja in prekljanja med nemškutarji. — Pobalinstvo. Ob cesti proti Jurovcem v ptujski okolici so neznani zlikovci proruvali in polomili zopet celo vrsto sadnega drevja. Stvar zasledujejo orožniki. — Požar. Na Hajdinu pri Ptiju je na praznik sv. Reš. Telesa popolne zgorela hiša posestnika Auerja. Na lice mesta je takoj prihitela novo ustanovljena hajdinska požarna bramba, kateri se je po hudem naporu posrečilo preprečiti razširjenje ognja, ki bi bil lahko postal usodepoln na Hajdin. Enega otroka so komaj rešili, da ni zgorel. Sumijo, da je nekdo začgal. — Nemško akad. pevsko društvo »Gothia« iz Gradca obiše dne 20. t. m. naše mesto. pride okrog 150 pevcev. To bo hajlanja in povivanja po Ptiju!

Primorske vesti.

p Avstrijska alpska avtomobilna dirka. Udeleženci avstrijske alpske avtomobilne dirke so si včeraj ogledali znamenitosti tržaškega mesta. Popoldne so napravili izlet na Lloydovem parniku »Metovich« po tržaškem zaluvi. Peljali so se v Miramar in Devin. — Danes ob 5. uri zjutraj so odirkali z montebellskega dirkališča po Številčnem redu proti Občinam, Gorici in Predilu. Cilj današnji dirki je letovišče na Toblaškem polu.

p Slovenski škedenj je pozdravljal avtomobilne dirkače z zastavami. Dodatno poročamo, da je znašala pot, katero so napravili udeleženci avstrijske avtomobilne dirke iz Celovca v Trst, 404 km. Pot je vodila iz Celovca mimo Kranja, Ljubljane, Postojne, Št. Petra, Opatije, preko Učke v Buzet, Piran, Kopar in mimo Škedenja ob obrežju v Trst na montebellsko dirkališče. Dirke se udeležujejo Francozi, Angleži, Amerikanci in Nemci. Slovenci v Škedenju so izobesili v pozdrav došlim dirkačem slovenske trobojnike, ki so ves čas dirke od poldne do večera plapolale. Razobesiheni je bilo okoli 30 zastav. Slovenske trobojnike so tako bodile Italijane. V protest so Italijani nato spustili na Velikem trgu svojo italijansko trikoloro v zrak. Danes si dirkači ogledujejo mesto. Jutri nadaljujejo svojo vožnjo preko Goriškega na Toblaško polje. Prvi v Trst včeraj došli avtomobil je bil št. 21, last Angleža H. M. Ainswortha.

p Goriska škofija: C. g. Jos Kos, župni upravitelj v Dol. Tribuši, je imenovan za kurata v Otaležu. — Za župnega upravitelja v Št. Petru pri Gorici je imenovan kapelan č. g. Vinko Stanata. Dekanijski posle bo upravljal vlč. g. župnik Ivan Rojec iz Mirna, ker je stopil v pokoj vlč. gosp. župnik-dekan Gotard Pavletič. Župnija Št. Peter je razpisana do 16. julija. — Dol. Tribušo bo oskrboval č. g. Franc Klopčič, župnik v Ročah. — C. g. Vincencu Budu je radi bolezni dovoljen šestmesečni dopust.

krova vojne ladje »Radetzky« in utenil.

p Izkopan denar cesarja Konstantina Velikega. Na neki njivi pri Vrsaru na otoku Cresu so te dni izkopali štiri rimske denarje in en beneški novec. Denarji so tako dobro ohranjeni in se podobe prav dobro poznajo. Med izkopanimi denarji je tudi mal novec cesarja Konstantina Velikega, ki ima na eni strani podobo velikega cesarja, na hrbtni pa tempel rimskega boga Jana. Dva druga denarja sta iz časov rimskega cesarja Honorija.

p Dveleten otrok utonil v banji. V en meter globoki banji je včeraj popoldne utonil dveleten otrok Jožek Kranjc iz Lonjera št. 25. Otrok se je okrog banje igral in izgubljeni ravnotežje je padel v banjo, kjer je utonil. Mati je sinčka šele čez pol ure pogrešila. Vsi poskusili ga oživiti, so bili brezuspešni. Na lice mesta je došla sodna komisija.

Ljubljanske novice.

Ij Romanje h Gospej Sveti z izletom na Vrbsko jezero in v Celovec, katero aranžira tukajšnje podporno društvo c. kr. tobačnega delavstva in kateremu se pridružijo mnogi člani S. K. S. Z., se vrši prihodnjem nedeljo. Izlet obeta biti krasen. Opozorjam, da se legitimacije dobē v pisarni v Ljudskem domu v I. nadstropju, in sicer velja III. razred (vožnja po železnici in s parnikom po Vrbskem jezeru) samo 6 K 50 vin., za II. razred 10 kron. Za malenkostno vsoto si tako lahko ogledate najlepše kraje sosedne Koroške. — Poseben vlak odpelje v nedeljo z državnega kolodvora v Šiki ob 3. uri 3 minute zjutraj.

Ij Premeščen bo c. kr. komesar pri tukajšnji deželnici vladi dr. Schäffer v notranje ministrstvo.

Ij Hrvatice v Ljubljani. Dne 23. t. m. priredi izlet v Ljubljano VIII. razred varždinske mestne višje dekliske šole pod vodstvom svojega ravnatelja in svojega katehetič. g. Valentina Cajnkota. Izletnice obiščejo tudi Vrbsko jezero, Bled, Bohinj, Vintgar in Postojno.

Ij Ustanovni občni zbor gremija tiskarjev in kamnotiskarjev s sedežem v Ljubljani se je vršil dne 16. t. m. v mestni posvetovalnici. Izvolil se je sledeči odbor: Načelnik gospod Ottmar Bamberg, načelnikov namestnik g. Dragotin Hribar; odborniki: gg. dr. Fr. Windischer, Karel Čeč, Urban Horvat; namestnika: gg. Josip Poklukar, Maks Hrovatin. Namen gremija je v prvi vrsti vzajemno delovanje, povzdiga stanovske zavesti in okrepitev humanitarnih in gospodarskih interesov.

Ij Osebne novice s pošte. Jožef Kogoj, c. kr. poštni asistent, je premeščen iz Rovinja k c. kr. poštnemu uradu Ljubljana 1. — Orožniški stražmojster Ivan Pevec je imenovan za c. kr. poštnega asistenta pri c. kr. poštnem in brzjavnom uradu Ljubljana 1.

Ij Izpremembe pri sodiščih v Ljubljani. Za predstojnika okrajnega sodišča v Ljubljani bo premeščen iz Radovljice v Ljubljano sodni svetnik Regally. Sodni svetnik Sturm, dosedanji predstojnik, bo premeščen k civilnemu oddelku deželnega sodišča. Izprememba se izvrši tudi pri državnem pravdištvu. Drž. pravnik dr. Neuberger pride v senat, na njegovo mesto pa pride dr. Stöckel.

Ij Utopljenca, 40—45 let starega, so našli včeraj zjutraj v Mostah. Truplo je bilo v vodi osem dni. Istri je neki čevljar Bergant iz Opekarske ceste, ki je izginil pred enim tednom.

Ij Umrli so v Ljubljani: Vencelj Pirnat, pekovski mojster-hiralec, 42 let. — Ivan Čančar, sin železniškega uslužbenca, 2 meseca. — Helena Čebul, slavnikačica, 50 let. — Ivan Koporec, kajžar, 47 let.

Ij Ponesrečena kolesarica. Ko se je pred par dnevi s kolesom peljala iz Medvod proti Ljubljani delavka v tobačni tovarni Albina Erjavčeva, ji nasproti pridrvi nek kolesar in se zažene vanjo s tako silo, da je padla raz kolo in si pri levi rami zdrobila kost, vsled česar je morala v deželno bolnišnico.

Ij Premeščeni prodajalci. Ker so včeraj začeli ob Ljubljani strugi od Francijskega mosta do konca vogala hiše meščanske imovine podirati staro škarpo, so se morali prodajalci, ki so tam prodajali semena, kruh in slaščice, umakniti in je mestno tržno nadzorstvo premestilo one, ki prodajajo semena, na Pogačarjev trg, ob zidu škofijске palače, kruharje pa ob hodniku meščanske imovine na Pogačarjevem trgu do Medne ulice.

Ij Beg prisiljencev. Danes zjutraj na vse zgodaj sta za časa molže skozi okno hleva deželne pristave na Kodeljevem pobegnila proti Golovcu prisiljence Rieder Gabrijel, 27 let star, pristojen v Kufstein na Tirolskem in Beču, Franc, 24 let star, pristojen v Bregenc na Predareskem, v soboto pa je pobegnil iz Most od košnje prisiljencev.

nec Jos. Podlesnik, pristojen v Sv. Križ pri Krškem, 31 let star.

Ij Najdene stvari v času od 9. do 12. junija 1914: 1 obroček s ključi, neden dne 1. junija na kolodvoru v Medvodah; 1 vreča s 15 pari starih črevljev; 1 črna denarnica z 10 K 95 h; 1 dvokolesni voziček za prevažanje mleka; 1 pes srednje velikosti z znamko št. 68 iz občine Semič; 1 otročja peleirina, najdena dne 6. junija; 1 20kronski bankovec. (Na policijskem ravnateljstvu.)

Zadnje vesti.

AVDIJENCE PRI CESARJU.

Dunaj. Danes dopoldne je bil od cesarja sprejet v avdijenci zunanj minister grof Berchtold. V daljši avdijenci je bil pri cesarju tudi skupni finančni minister Bilinski. Istotako je bil v daljši posebni avdijenci pri cesarju ministrski predsednik grof Stürgkh.

AVTOMOBILSKA ALPSKA VOŽNJA ČEZ LJUBELJ.

Tržič. Danes dopoldne so pasirali pri krasnem vremenu tekmovalci te velike tekme ljubljanske strmine in je prišel prvi čez ljubljansko sedlo ob 9. uri 3 min. James Rakley št. 5. Drugi je bil Georg Pauelmann ob 9. uri 20 min., tretji je bil št. 1 Avgust Rose ob 9. uri 22 minut. Kmalu za temi so prihajali drugi tekmovalci, tako je prišel princ Elija Parma ob tri četrta na 11. uro. Veliko zanimanje so vzbujali veliki angleški vozovi znamke Roill Royse, ki so v največjem diru in brez vsakih težkoč prevozili naporne ljubljanske strmine. Tudi mali »Wanderer« vozovi so se odlikovali. Skupno so zopet vozili Austro - Daimler in belgijski Minerva Knight vozovi. Zadnji vozač je prišel ob 12. uri 22 minut. Kranjski avtomobilni klub je pričakoval pod vodstvom barona Bailliu tekmovalce pri obeliskih. Mesto Kranj, Tržič in Skočna Loka so v pozdrav tekmovalcem izobesili zastave. Tekmovalci je prebivalstvo prisrčno pozdravljalo, na Ljubelju pa so jih gospice obsipale s cvetlicami. Pri obeliskih so se ustavili zastopniki časopisov, ki so hvalili izborne, krasne kranjske ceste in krasoto kranjske dežele.

ŠOLSKA DEBATA V TRŽAŠKEM MESTNEM SVETU.

Trst. Sinoč se je nadaljevala v tržaške nimestne svetu specjalna debata k proračunu za leto 1914. Pri postavki za ljudsko šolstvo se je razvila živahnja, deloma jako burna debata o tržaškem šolskem vprašanju. Socialnede me okratični občinski svetovalec Doff-Sotta je v ostrih besedah napadal enostransko šolsko politiko italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito grajati krivico, ki jo občina dela tisočem in tisočem otrok slovenske narodnosti.

Zahtevate zase italijansko vseučilišče, a tisočerim slovenskim delavcem odrekate šolo v materinskem jeziku. Doff-Sotta je dalje tekom svojega govora, ki je tupatam na klopec italijanske večine ter izjavil, da mora odkrito gra

Zahvala.

Za dokaze, iskrenega sočutja povodom prerane smrti našega ljubljenega sina in brata, gospoda

Franceta Završnika

se tem potom najiskreneje zahvaljujemo prečastiti duhovščini, prebogorodnemu g. dr. J. Zbašniku, podravnatelju dež. uradov, g. nadupravitelju dež. bolnice, g. dr. Lovru Pogačniku za ginstiv tolažila poln govor, vsem g. uradnikom, g. pevcem, St. Peterskemu prosvetemu in lovskemu društvu, sploh vsem ki so ga spremili na zadnji zemeljski pot.

Kličemo Vam, Bog plačaj!

2031 Žalujoča rodbina.

Zahvala.

Potritim najgloblje žalosti nad izredno težko izgubo, ki nas je zadeva s smrto naše iskreno ljubljene soproge, oziroma, matere, tače in stare matere, visokordne gospe

Fani Póka pl. Pókafalva
roj. Eisenzapf

nam ni mogoče vsakemu posamezniku se primerno zahvaliti. Zahvaljujemo se torej najtopleje tem potom za mnoge dokaze sočustvovanja, za darovane vence in cvetje, kakor tudi za čestno mnogobrojno spremstvo pri pogrebu.

Sv. zadušna maša se bo brala v petek, dne 19. t. m. ob 9. uri dopoldne v župni cerkvi Marijinega Oznanenja.

Ljubljana, dne 17. junija 1914.

2038 Globoko žalujoči ostali.

Stolni kapitelj ljubljanski dostoyno naznanja, da je prečastiti gospod

Tomaž Kajdiž

zlatomašnik, stolni kanonik, knezoškofijski konzistorialni svetnik, arhidiakon itd.

po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti, danes dne 17. junija 1914 ob 9. uri dopoldne v 80. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bude v petek dne 19. t. m. ob 3 1/2 popoldne iz hiše Pred škofijo št. 9, odkoder se truplo prenese v stolnico, kjer se opravijo male bilje, potem pa dalje na pokopališče k Sv. Križu.

Slovesna maša zadušnica bo v stolnici sv. Nikolaja prihodnjo soboto dne 20. junija 1914 ob 8. uri.

Blagi pokojnik se priporoča vsem duhovnikom, prijateljem in znancem v pobožno molitev.

Ljubljana, dne 17. junija 1914.

Lepa poletna stanovanja

s kompletno sobno in kuhinjsko opravo
se še oddajo pri g.

Franc Jarcu
v Medvodah (Gor.)

Kantina Corazza

Levada (Istra) 601

VINO

belo, črno in šilje lastnega pridelka se pošilja po tako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

Tovarniška zaloga za alpske dežele
v Ljubljani. Pisarna Albert Pečevnik.

Erdal

kremo za čevlje.

1

Med

zlatorumen trčan, za-
jamčeno čist v deži-
cah s 4 1/2 kg vsebine
razpošilja po K 850.
Čebelarna 3944
Ilirska Bistrica.

Spreten

organist

išče službe na kaki večji fari. Zmožen je vo-
diti večje pevske zbrane in godbo. Sprejme se tudi
postranska služba, kakor pri posojilnicu itd., even-
tuellno tudi cerkveništvo. Naslov pove uprava "Slo-
venca" pod "Trezen — 2022". (Znamka za odgovor.)

Joško Jaklič
učitelj

Francka Jaklič
roj. Razinger
c. kr. poštarica

poročena

Dolenjavas pri Ribnici, dne 17. junija 1914

Mesto posebnega naznanila. — 2033

Razpis.**Razna, na poslopu deželnega gledališča potrebna stavna dela**

in doba ve se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave, in sicer :

1. zidarska dela;
2. kleparska dela;
3. slikarska dela;
4. plesgarska dela.

Pismene, posamezna dela zapadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen naj se predlože do 25. junija 1914 ob 11 uri dopoldne podpisanimu deželnemu odboru.

Ponudbe, ki morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, dopolnati je zapečatene z napisom : »Ponudba za prevzetje stavbnih del pri deželnem gledališču.«

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik gradbene po-
goje po vsej vsebinu in da se jim brez pogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij se 5 % ponudbene svote v gotovini ali pa v
pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni, zlasti v komunalnih zadolžnicah ali zastavnih pismih kranjske deželne banke.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino
ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Proračuni, oziroma računi mer in stavni pogoji so na ogled v deželnem stav-
nem uradu v navadnih uradnih urah, kjer se tudi proti plačilu dobe.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 16. junija 1914.

12·50

16·50

20·50

Humanic-čevlji so neprekosljive kakovosti

LJUBLJANA, Franca Jožeta cesta štev. 1.

1950

Častitim sobratom, prijateljem in znancem naznanjam pre-
žalostno vest, da je Vsemogočni poklical v boljše življenje pre-
častitega gospoda

Tomaža Kajdiž

stolnega kanonika, arhidiakona, konzistorialnega
svetnika, zlatomašnika itd.

danes 17. junija 1914 ob 9. uri dopoldne po tritedenskem trpljenju,
večkrat previdenega s sv. zakramenti.

Pogreb bo v petek dne 19. junija ob pol 4. uri popoldne
iz hiše žalosti Pred škofijo št. 9 na pokopališče pri Sv. Križu.
Sv. maše se bodo darovale v več cerkvah.
Priporočam pokojnega vsem v blag spomin in pobožno
molitev.

Valentin Kajdiž
župnik, nečak.